A RAT ṬHANNAK THAWNGṬHA

Hakha Chin HERALD *OF HIS* COMING September /October 2026

“Pathian bia cu a nung i a ṭhawng. Kap hnih har vainam nakin a haar deuh.”(*Hebru 4:12)*

Pathian Bia Ṭhawnnak Hmual

The Power Of The Word Of God

By R. A. Torrey

"Ṭhawnnak hmual cu Pathian ta a si." (Psalm 62:11).

Pathian ta a simi thawnnak vialte a vai ton hmunpi cu Amah Bia – Baibal ah a si. Cu ṭhawnnak cu ngeih ve kan duh ahcun mah Cauk ah cun kan hman a hau. Asinain Khrihfabu chung ah hin huham nawl ngeihnak ding caah thla a cam ngai ko nain Baibal a hlawmi an tampi cang. Mi tampi nih thei an tlai khawhnak hnga ṭhawnnak ngeih cu an duh tuk ko nain Jesuh nih a chimmi, “Thlaici cu Pathian Bia hi a si,” (Luke 8:11) kha an philh tawn.

Thawngṭha bia an va chimhmi hna a lung a hakmi hna le an thinlung a kikdaimi hna cheuhmal nak ding caah thawnnak ngeih cu an duh nain in Pathian nih a chimmi, “Ka Bia cu mei bantuk a si lo maw?.....lung a khuai kho dihtu sobul bantuk a si lo maw? (Jer.23:29), timi kha an philh tawn.

Kan nunnak Amah rian kan ṭuannak ah thawnnak hmual kha ngeih kan duh ahcun Amah Pathian bia hi khimte in kan ei awk a si. Thazang ṭhawnnak i laknak ding zaah zei dang rawl a um ti lo. Baibal caan pek riang mang in kan cawn lo ahcun Ṭhawnnak hmual kan ngei kho bal lai lo. Taksa thazang ṭhawnnak nakin tha zang petu rawl kha kan ei lo ahcun thazang kan ngei kho bal lai lo.

Sualnak kan i hngalh khawhnak ding caah Pathian Bia cu ṭhawnnak a ngei

Lamkaltu 2:37nak kan rel tikah, “*Hi kong kha an theih tikah an lungthin a hriah ngaingai hna i Peter le lamkaltu dang kha an thawh hna i, “U le nau hna, zeidah kan tuah kun lai?” an ti.*” Mah caan lio kha kan van zoh ṭhan ahcun an sual nak kha fakpi in an i thei, tinak a si. Cu cu zeidang ruangah si lo in Pathian bia ruangah a si, timi kha kan hngalh. Peter nih thawngṭha bia a chimmi hna kha na rel hna ahcun Pathian bia chirhchan lawngte in an si kha na hmuh lai. Cathiang kha a hramthawk in a dongh nak tiang a lak. Cu a chimmi Pathian bia cu Pathian Thlarau nih chiti a thuh i, an thin lung fakpi in a khawih nak a si.

Mi kha an thin lung khawih hna seh ti na duh ahcun Pathian Bia chim hna.

Pathian Bia nih mi kha a hrintharter hna.

Jeim 1:18nak kan rel tikah, *“Amah nih amah duh tein a kan ser i a kan sernak ah cun biatak kha a hman, cucaah kannih cu a sermi thil vialte lakah cungnung bik kan si*.”

1Peter 1:23nak ah, “*Pathian bia, a nungmi le zungzal in a hmunmi thawngin, hrintharmi nan si cang, thih a thiam mi nu le pa fa si loin thih a thiam lomi pa fa nan si cang*..", tiah kan hmuh.

Hrinthar kan sinak hi kan mah leikap cun thil men cang te a si ko. A sinain Pathian leikap ah cun thilthup a si, kan mah leikap in kan tuah khawhmi pakhat hmanh a um lo. A um tu ning cu zeitindah a si tiah cun, minung thinlung cu a ṭhami vawlei a si, nangmah le keimah cu thlaci vorhtu kan si. Vawlei ṭha ah kan vorhmi thlaici cu Pathian Bia a si. Pathian nih Thiang Thlarau in a van kheuhter i, a ṭhanter fawn (1Korin 3:6). Pathian Bia cu zumh nak in thinlung chung ah tuh a si tikah nun nak thar a chuahpi. Hrintharnak cu si ning thar ngeih a si, Pathian sining thar kha peknak a si.

Pathian sining thar cu zeitindah pek kan si? 2Peter 1:4nak hi rel law, *“Cuticun a ngan ngaingaimi le a sung ngaingaimi lak sawng a kan kamhmi cu a kan pek i cu laksawng a kan pekmi thawng cun a kan hrawkhral khotu vaw lei pumsa duhnak chung hin nan luat kho lai i Pathian si ning cu nan i hrawm kho lai.”*

Pathian Bia Nih Cun Zumhnak Chuahternak ṭhawnnak Hmual A Ngei

" *Cucaah zumhnak cu bia theihnak thawng in a ra i bia theihnak cu Pathian bia thawng khan a ra."* (Rom. 10: 17).

Zumhnak cu thla camnak sawhsawh in hmuh khawh a si lo, asiloah minung duh nak i zuamnak zong in

hmuh khawh a si lo. Zumhnak cu thil pakhat nih a chuahpi mi a si, cu thil cu Pathian Bia a si.

Mah hi khamh zumhnak caah tah chunhnak ṭha bik a si. Mi pakhat nih khamh nak ding caah zumh nak ngei seh, ti na duh ahcun amah nih a cohlan ding a simi thil pakhat Pathian Bia kha na pek a herh. Filipi khua thong uk bawipa nih mah ti hin a ti. "*Saya le hna, khamhnak ding caah zeidah ka tuah lai*? tiah a ti hna. (Lam kaltu 16:30) Lamkal tu Paul nih mah ti hin a leh. "*Bawipa Jesuh Khrih kha zum law nangmah le na inn chungkhar khamh nan si lai*." (Lamkaltu 16:31), tiah a ti. Cun a hme 32nak ah, "*Cun Bawipa bia cu amah le a innchung i a ummi vialte kha an chimh hna*.", tiah kan hmuh.

Filipi khua thong uk bawipa kha, Bawipa Jesuh Khrih kha zum ko, tiah an ti sawhsawh lo. Zumh dingmi thil pakhat khat asiloah aa tlaih hnga dingmi thil pakhat khat kha pek loin muipadah lakah an kaltak lo. Zumh nak a chuahpi mi Pathian nih a duh piakmi zumhnak kha an pek.

Mah ti hin atu le atu palhnak kan tuah tawn. "zum ko, zum ko, zum ko," tiah mi kha kan ti tawn hna. Asinain zeidah an zumh lai, an zumh awk a simi thil kha fiang bakin kan chim hna lo. Isaiah 53:6nak Khrih vailamtahnak kong kha pe hna, asiloah 1Peter 2:24 hi chim hna. Mah ka ah hin an zumh hnga dingmi le an i tlaih hnga dingmi thil a um. Zumhnak a hrampi foundation a um.

Pathian Bia nih Teinak Zumhnak Ṭhawnnak a Ngei

Pathian Bia nih cun khamh zumhnak a chuahter, asinain zumhnak in thlacam nak nih teinak nun a chuahter. Mark 11:24 kan rel tikah, *Cucaah cun, thlacam in nan halmi thil paoh kha, kan hmuh cang, tiah zum u law nan halmi paoh cu nan hmuh ko lai.",* timi kan hmuh. "Ka duhmi thil pa khat khat hmuh nak ding caah cu ka hmuh hrimhrim lai," tiah zumh a si, tiah ka ti tawn.

Khupbil in thla ka cam lai i zumh khawhnak ding caah ka zuam lai, asinain ka halmi thil kha ka hmu hlei lo. A dikmi zumhnak ka ngei lo. A dikmi zumhnak cu aa mahkhan a um. Ka halmi kha ka hmuh hrimhrim lai, tiah ka zumh taktak hlan ah Pathian Bia in a fiang bakmi biakamnak ka ngeih a hau. Asiloah ka zumhnak cungah i hngat khawhnak ding caah Thiang Thlarau lamhruainak ka herh.

Duhmi thil kan ngeih tikah Pathian kan fuhpanh tawn. "Hi ka duhmi thil he pehtlai in Pathian Bia ah biakamhmi a um maw? tiah biahalnak kan ngeih awk a si. Cu tikah Pathian bia kamnak kha Pathian Bia ah kan kawl ding a si. Pathian biakam nak hna kha kan chek hlat dih awk a si.

Tahchunhnak ah, "Vancung a ummi kan Pa, Thiang Thlarau ngeih kan duh. Na Bia chungah mah ti hin na kan chimh. "*Thiang Thlarau a halmi cu zeitluk in dah a pek chinchin hna lai*,"(Luke 11:13), na kan ti. Cun Lamkaltu 2:39nakah, "*Zeicahtiah Pathian nih bia a kamhmi hna cu nanmah hi le nan fale hna hi le lam hlat pipi i a ummi hna zong nan si — Bawipa kan Pathian nih an kawhmi hna paoh caah hin a si*,"Keimah khamhmi ka si. Thlacam nakin ka hal ko. Cun na Bia zong kaa ngeih fawn. Bia na ka kamhmi a si. Thiang Thlarau in ka khahter sawh ko, tiah ka ti.

Cun 1Johan 5: 14-15nak zong kan i lak khawh fawn. "Ka Pa, nangmah duh ning in kan hal ahcun, kan halmi paoh kha na kan pek hrimhrim lai ti ka zumh caah ṭihnak zeihmanh um loin kan fuh ngam; cun kan halmi kha na kan theihpiak timi kha kan hngalh fawn." Cu ka tho riangmang i mah Pathian biakamhmi cungah mah ti hin ka ti. "Keimah ta a si cang." A ka pek cang ti ka ka in ka phuan ngam.

Teinak a ngeimi zumhnak ngeih khawhnak ding caah cun Pathian Bia cawn le a biakamnak hna kha hngalh, thla na cam hlan mah vialte hna kha Pathian hmai ah chia dih hna. George Muller hi thlacam a ṭhawng taktakmi a rak si. Asinain a thlacamnak

hi Pathian Bia in timh lamhnak a rak ngei hmasa lengmang (Jn. 15:7).

Mi pakhat nih zumhnak a ngei hnga maw, ngei lo, tiah lunghrinhnak hei ngei law. Mah pa cu zeitindah na tuah lai. Johan 20:31 nak kha zoh law. "*Hi thil lianngan a tuahmi hna ka ṭialnak chan cu, nannih nih Jesuh cu Messiah, Pathian Fapa a si ti kha nan zumh i cu nan zumh nak thawngin amah min in nunnak nan hmuh nakhnga caah a si.",* timi na hmuh lai.

Johan cauk nih hin fiang bakin a ka chimhmi cu, "a chung i tialmi kha" mi nih "*Jesuh cu Khrih a si, Pathian Fapa a si, ti an zumhnak thawngin nunnak an ngeih khawhnak hnga*." "*Pathian duhnak tuah a duhmi hna nih cun, kan cawnpiakmi hna hi Pathian sinin a rami maw a si keimah i ka hei in cawnpiak menmenmi hna dah a si, ti kha nan hngalh ko lai*." (Jn.7:17).

Vawlei le taksa duh hna le khuachia hna cungah teinak a pe khotu zumhnak cu, ṭhawnnak hmual a ngeimi zumhnak cu Pathian Bia in a si. (1Jn.5:4, Efesa 6:16; Heb 11:33-34).

Pathian riantuan hram kaa thawkka te ah hin Mr. Moody chimmi thawngtha bia ka rak rel. Mi nih zumhnak a ngeih lo ahcun zeihmanh a tuah kho lai lo. Mah thawng tha bia cu a dikmi a si. Zumhnak ka ngeih hrim hrim a hua. Riantuan ah kai thawh. Ka zumhnak kha ka riantuannak ah ka hman. Cu tluk in ka tlam a tling lo. Ka zumhnak kha heh tiah ka hman tikah ka sung deuh deuh. Ni khat cu mah Baibal ca cang hi ka hmuh. "*Cucaah zumhnak cu theihnak in a ra, theihnak cu Pathian Bia in a ra*." (Rom 10:17), timi a si. Cu tikah zumhnak biathlithup cu ka pemh. Mah cu Biathlithup ka pemhmi vialte lakah a ngan bikmi a si.

Pathian Bia in na nunnak kha cawm dingah kan forhfial ve, cu ti Pathian bia in kan nunnak kha kan cawm tikah cu ni thawkin kan nunnank zong thancho hram ai thawk ve. Cu tikah zumhnak bia theihnak in a ra, theihnak cu Pathian bia in a ra, timi kha kan nunnak ah kan hmuh, Zumhnak kha ngeih kan duh ahcun, cun Pathian riantuannak ding caah thawnnak ngeih kan duh ahcun zumhnak kan ngeih a herh, kan nunnak kha Pathian bia ni fatin kan cawm lengmang a herh.

Pathian Bia Nih Cun Nunnak A Thianhlimter

Pathian Bia nih kan chunglei nunnak thinlung lawng thianter lo in kan lenglei ziaza zong kha thianter khawhnak thawn nak hmual a ngei. Na lenglei nunnak ziaza zong kha thiangve seh, ti na duh ahcun Pathian Bia kha ni fatin na rel le na cawn a hau. Tahchunh nak leiphit khuvai a tam tuknak khua chungah kan i chawh tikah kan kut kan ke hna a hnawm dih lai. Thianhlimnak kan duh ahcun atu le atu kan i kholh kan i tawl leng mang a hau.

." Vale hna, Khrih nih khrihfabu cu a dawt i a nunnak a pek bantukin, nannih zong nih nan nupile kha nan dawt hna awk a si. Khrihfabu cu ti in thiang tein a ṭawl hnuah Pathian sinah a bia in a pek." (Efesa 5:25-26)

A thurhnawm tuk cangmi vawlei, kan pawng kam ah thurhh nawmhnak phunphun he a khatmi vawlei ah kan dihlak in khua kan sa hna. Ni fatin kan chuah kan vah tikah a thurhnawmmi lawngte kan ton hna, asinain thianhlimnak a kan pe khotu pakhat lawng a um, Pathian Bia in atu le atu kan i kholh a hau. Ni fatin caan lak riangmang in kan i kholh lengmang a hau ko. Pathian bia kha kan duh, a kan thawtpi le kan rel lengmang lawngah a si khomi a si. Mah lawng lawng ah Pathian bia nih cun nun thianhlimnak a kan pek lai. "*Nannih cu kan chimhmi hna bia thawngin nan thiang cang*." (Jn.15:3). "*Ka lungthin a dih umnak in na rian ṭuan kha kaa zuam; na nawlbia kha zul loin ka umnak hnga lo ka bawm. Nangmah cungah sualnak ka tuah nakhnga lo na nawlbia cu ka lung chungah kaa chiah*. (Salm 119:10-11)

Pathian Bia nih kan nunnak kha a sak khawh

Lamkaltu 20:32, "*Atu cu nannih cu Pathian le a velngeihnak bia chungah kan chiah hna i cu bia nih cun thazaang an pek khawh hna lai i a thiangmi vialte hna sinah ro an pek khawh hna lai."*

Inn saknak kong he pehtlai in kan theih hngalhmi tampi an um. Cu bantuk in Pathian Bia zong zong kan nunnak saknak ding caah a biapi bikmi a si. 2Peter 1:5-7nak ah, zumtu Khrihfa hna nunnak a dot -dot in dot sarih kan hmuh. Atu chan zumtu Khrihfa hna nunnak ah dot khat lawng a simi kan tamtuk caah a poi ngai ngai. Mah cu zeiruangah dah a si, kan ti ah cun Pathian Bia kan daihthlanh ruangah a si.

Upat lei kan panh tikah kan ngandamnak a that a hau, thazang a petu ti hna kha tampi in kan ei a hau. "*Ngakchia chuak ka bantuk si u law*

thlarau hnuk kha duh u, cu thlarau hnuk nan din thawngin nan ṭhang lai i khamhnak nan hmuh lai." 1Peter 2:2 Pathian Bia in zumtu hna nih ni fatin an nunnak kha an ngakchia chuakka bantuk in an cawn lo ahcun Khrihfa zumtu hna caah than khawhnak lam a um lo.

Pathian Bia Nih Cun Fimnak a pek

*"*Na kan cawnpiaknak fianternak nih khan ceu nak a chuahpi, hngalhnak a tlawmmi kha fimnak a pek hna.*"* (Salm. 119:130).

Vawlei cung cauk dang vialte nakin Baibal cauk chungah fimnak bia a tam cem. Cauk dang rel lo tein Baibal cauk lawng bak a relmi le a cawngmi nih cun a dikmi fimnak taktak kha tampi a ngeih lai. Atu a rawk lio cuahmah mi vawlei mi hna nih rawltam ti hal bantuk in an herhmi le hngalh an duh tukmi fimnak, zungzal nunnak kong he aa pehtlaimi fimnak kha a ngeih lai. Baibal ca rel daihthlanh riangmang in cauk dang dang lawng a relmi hna nakin fimnak a ngei deuh lai.

Cauk dang nakin Baibal cauk lawng bak ni fatin a rel lengmangmi midang vialte nakin an fim deuh hrimhrim ko lai. Baibal cauk lawng bak a rel lengmang mi nih cun midang nakin fimnak bia kha tam deuh chim dingmi a ngei ko lai. Mah cu cauk dang lawng a rel i Baibal cauk rel a daithlangmi hna nih theih an duhmi bia a si.

Pathian nih khua ruahhar in a hmanmi hna, vawlei tuanbia ah thlarau lei ah minthang mi hna, thanghnak le hrintharnak fakpi a van phurtu phung chim minthang hna, mi nih an theih hna i an bo chanmi hna le hngat chanmi vialte hna, hi bantuk Pathian mi hman mi lianngan vialte hna hi Baibal hi biatak te in a relmi le a cawngmi lawng te an si. Caan tampi ah Baibal dah ti lo cu thil dang cu tlawmte lawng an hngalmi an si.

Vawlei thiamnak le hngalhnak a ngei lem lomi hna, sianginn zong a kai bal lem lomi hna, asinain Pathian bia Baibal lawng bak ai hruhpi mi hna nu le pa tampi ka hmuh hna. Vawlei fimnak le thiam nak, sience le philosophy hna a thiam hngal ngai tung nain Pathian bia a hngal bak lomi hna nakin an hmurka in fimnak bia lawngte a chuakmi hna pawngah thu riangmang in an bia ngaih ka duh deuh lai.

Lamkaltu Paul nih Timote sinah hmual a ngei ngaimi bia mah ti hin a chim. "*Cathiang hi a dihlak in Pathian thaw chuahhnawhmi a si i biatak cawnpiaknak caah le palhnak cawnpiaknak alnak caah le palhmi remhnak caah le ding tein nunnak ding cawn piaknak caah a ṭhahnem mi a si. Cucaah cun Pathian rianṭuantu a simi cu zeizong zeizong ah tlamtlingmi a si awk le thil ṭha phun zakip tuah khawh awkah thilthuam tling tein a ngeimi a si awk a si."* (2 Tim. 3:16-17). Zei thawngin dah a si khawh? Pathian bia rel nak le cawnnak thawng in a si.

Pathian Bia Nih Cun Zungzal Nunnak A Kan Pek

"Pathian Fapa a zummi nih zungzal nun nak kan ngei ti kha nan i hngalh khawhnak hnga hi ca hi kan kuat hna."(1 John 5:13).

Pathian Fapa Jesuh Khrih kan zumh nak thawngin zungzal nunnak kan ngeihnak aa mahkhan cu hi cakuat hi fiangte in kan hngalh. Mi nih khamh a si le si lo fiangte in ai hngalh lo ahcun zeidah a tuah lai. Fiangte in ai hngalh hlan thlacam kan fial lai maw? Mah hmanh a hau lo. Khamh fiannak kong he ai pehtlaimi Baibal cang cheukhat kan pek hna awk a si ko. John 3:36 nak ah, "*Fapa a zummi hna nih cun zungzal nunnak an ngeih*," tiah a kan chimh. Fapa Jesuh Khrih kha Bawi le khamhtu ah a zumh i, a cohlan ko ahcun khamh a si ko, zungzal nunnak a ngeimi a si ko, nak kong kha fianter ko. Zeicatiah, "*Fapa kha a zummi paoh nih zungzal nunnak an ngeih,*" tiah a ti. Mah hi khamh fiannak ding caah cun a za tuk ko.

Pathian Bia Nih Cun Kan Thinlung Chungah Daihnak a Kan Pek

Salm 85:8 nak ah mah ti hin kan hmuh. " *Bawipa Pathian i a chimmi bia cu ka ngai lai, hruh lam a simi lam, kan lam kha kan zulh ṭhan lo caah a mi kannih hi daihnak kha a kan kamh."*

Vawlei minung tampi nih daihnak hi an herh tuk, daihnak kha an kawl i, daihnak caah thla an cam. Asinain a thin lung chungah a thukmi daihnak cu Pathian bia rel le cawnnak thawngin a ra. Tahchunhnak ah, Pathian bia kha daihnak kan hmuh hlan lo, kan rel kan cawng, kan duh bikmi cang khat kha fek te in kan i tlaih tikah lungretheihnak vialte hna kha an lo dih tawn. Rom 8:28nak ah mah ti hin kan hmuh rih fawn. "*Pathian nih hin, amah a dawmi hna caah le amah nih aa tinhmi ningin a kawhmi hna caah cun, zeizong vialte hi a ṭha lei ah a serpiak ko hna ti kha kan hngalh."*

Zeizong vialte timi pin ah hin zeidang thil a um ti lo. Hi Baibal cang hi kan zumh taktak i, kan i tlaih taktak ahcun zeibantuk thil hmanh nih kan daihnak kha a kan hrawh piak lai lo.

Pathian Bia Nih Cun Lawmhnak Tlamtling a Kan Pek

Jeremiah 15:16 nak ah*, "Na bia zei ah a rel lomi cu ka in hna a hau, Na bia cu kei ka caah cun lawmhnak le thanuamnak a si."*, tiah kan hmuh.

Cun Bawipa Jesuh nih mah ti hin a ti than rih. John 15:11nak ah, *"Ka lunglawmhnak kha nan*

chungah a um i nan i lawmhnak cu a tlin nakhnga, hi bia cu kan chimh hna.", tiah a ti.

A tlamtlingmi daihnak cu Pathian bia thawng a ratnak kong fiangte in kan hmuh. Pathian Bia kha rel le cawnnak thawng in Jesuh Khrih zumtu hna caah a rami daihnak bantuk hi vawlei thil dang dang in hmuh khawhmi a si lo. Cu daihnak cu Pathian Bia cawnnak thawngin Thiang Thlarau nih a van ratpi mi a si.

Pathian Bia nih cun Lungsaunak, Hna ngam nak le Ruah channak A Pek

" Cathiang nih lung saunak le lungthin ṭhawn nak a kan pekmi thawng in ruahchannak kha kan ngeih khawh nakhnga Cathiang chung i aa ṭialmi vialte cu kanmah cawnpiaknak caah a si." (Rom. 15:4).

Pathian Bia nih cun Sual Palhnak in a kan khamh

Lamkaltu 20:29-32nak ah Lamkaltu Paul nih Efesa Khrihfa bu upa hna cun nak mah lakah cawnpiaknak diklo a rak lut te lai, tiah ralrinnak a pek hna. Cu caah Pathian le Amah bia a vel chungah a chanh hna. A sullam cu Pathian bia hi fekte in i tlaih u, tinak khi a si. Cu bantuk te in Paul nih cun mah Khrihfabu thengte ah rian a tuanmi Timote cu mah ti hin a ti ve.

"*Sihmanhsehlaw miṭhalo le chungthu lengnal pawl cu a ṭhalo chin lengmang khan an um lai i midang kha an hlen lengmang hna lai i anmah le anmah zong kha an i hleng lengmang lai. Sihmanh-sehlaw nang cu biatak kan cawnpiakmi ah khan dir law fek tein zum peng ko. Nangmah cawnpiaktu saya cu ahodah kan si kha na kan hngalh i na ngakchiat lio tein Cathiang kha a hngalmi na si; na hngalh bangin cu Cathiang hna nih cun Khrih Jesuh zumhnak thawngin hmuhmi khamh nak i an kalpi khotu fim nak kha an pek."* (2 Tim. 3:13-15).

Pathian Bia kha ni fatin a rel i, a cawng lengmangmi nih cun palhnak hi an ngei tuk lo. Cun cawnpiaknak dik le dik lo, kan thleidan khawh lo nak cu Pathian Bia kha kan cawn lo caah a si bik ko. Khrihfa bu nih hin an member hna cu cawnpiaknak biaktak le a dikmi zumhnak hna hi thate in cawnpiak a herh taktak.

Pathian Bia nih hin palhnak lak in a kan kilven khawh lawng si loin sualnak lak zong in a kan kilven fawn. Salm 119:11 nak, "*Nangmah cungah sualnak ka tuah nakhnga lo na nawlbia cu ka lung chungah kaa chiah.",* tiah kan hmuh. Ni fatin Pathian Bia kha a rel lengmang mi le a cawng lengmang mi nih cun Satan tukforhnak kha a tei khawh hna lai. Pathian Bia relnak le cawnnak kha ka daih thlanh tikah Satan tukfor hnak hna cu kan thinlung innka an rak lut i a kan tukforh tawn. Pathian Fapa Jesuh Khrih hmanh Satan nih a rak tukforh ve, asinain Cathiang Bia in Bawipa Jesuh nih Satan tukforhnak cu a rak tei khawh. Satan tukforh nak hna kha mah ti hin a rak leh hna. "Cathiang chungah mah ti hin tial a si," tiah (Matt.4:4,7,10) tiah a leh. Cu tikah Satan nih lodiam a kal tak ko.

Pathian bia hi kan daihthlanh ahcun Pathian rian kan tuannak le kan mah pumpak kan nunnak ah ṭhawnnak hmual kan ngei hrimhrim lai lo. Pathian bia ṭhawnnak kong hi mi tampi nih cun kan hngalh tuk ko, tiah an ruah. Ṭhanghnak khawm pi hna zongah an chim lengmang ko, nain mi tampi nih daihthlanh cem bikmi a si. Thiang Thlarau riantuannak kong zong hi mi tampi nih kan hngalh ko, tiah kan ruah. Asinain Thiang Thlarau ṭhawnnak ai phuannak Pathian bia tu cu kan daihthlanh tuk fawn. Kan i thanghnak hna le kan lungthawhnak hna hi sau a nguh tawn lo, thawnnak le thazang ngei loin kan dai ṭhan leng mang tawn.

Kan mah te in thazang ṭhawnnak a ngei kho mi kan si lo. Thawnnak zong kha pehzulh in kan ngei kho lo. Midang zong kha kan bawm kho peng hna lo. Pathian bia kha ni fatin kan rel kan cawn lo caah le Pathian bia ah thukpi in hram kan thlak lo caah a si. Kan hnah hi car hlah seh, ti kan duh i kan tuahmi kip ah hmuingil kan duh ahcun kan i lawmhnak cu Bawipa nawl bia ah si awk a si. A nawl bia chun zan in kan tuak kan tan awk a si. (Salm 1:2-3).

Thiang Thlarau in khah khawhnak ding caah Thlarau ṭhanghnak khawmpi hna le camping hna va kal hi thla fatin, a thla, thla le a kum, kum in Pathian Bia kha ni fatin, rel lengmang le cawn lengmang nakin a fawi deuh, mah bantuk hi thlarau lei thathutnak a si, tiah kan ti tikah mi zeipaoh nih hnatlak dingmi a si. Thiang Thlarau in khahnak hi ngol lote in Pathian Bia kha kan rel lo le kan cawn lo ahcun a rauh hlan ah a dai than ko lai.

Lamkaltu Paul nih "*Thlarau tu in khat deuh u,"* (Efesa 5:18-22), ti a cakuat hmunkhat ka zawnah a timi hi hmun dangah, "*Khrih bia cu nan chungah tam piin a fimnak he khan um seh*," (Kolosa 3:16-18) a timi a sullam hi an i khat ko, tiah kan hngalh awk a si. Pathian Bia kha rel lo le cawn loin um ahcun Thlarau in khah khawh a si lo, timi kha Paul nih fiangtuk in a hngalhmi a si. A tawinak bikin kan chim ahcun Khrihfa an nunnak le a rian an tuannak ah ṭhawnnak ngeih a duhmi hna nih cun Pathian Bia kha dongcat lo tein an cawn lengmang awk a si.

Pathian Bia Ningin Tuahnak

(Doing The Word)

By Dave Butts

Atu chan ah hin Pathian Bia kong he pehtlai in lung a buaimi tampi an um hna. Hi bantuk in lung a buaimi hna Pathian Bia hi a dikmi a si ko, ṭhawnnak hmual a ngeimi a si ko, hrinnak a ngeimi hna an si lem lo. Bible a zum ko mi Khrifa hna lak le Baibal hi a dikmi a si ko, tiah a zum bakmi hna lak hmanh an um ko. Pathian bia hi theih ve sawh sawh le tuah ding a si, timi a thleidang thiam lomi hna sin in a si khun. Hi nih hin mi tampi a kan rap bantuk in a kan awh tawn.

Hi bantuk hin ai thawk khomi a si. Pathian ni tin te pumh ah kal in Cathiang cherhchan in phung chim ṭha ṭha kan va ngai tawn. Cu Biakinn in kan loi i, "cu tluk phungchim that cu!" kan ti. Kan chungah zeitindah rian a tuan? Kan i lawm. Mah hi hlennak hram ai thawknak cu a si. Pathian bia kha kan theih i Pathian bia kha kan hnatlakpi. Asinain kan theihmi phungchim mi bantuk te in kan nun ve awk a si.

A fiannak deuh in kan van chim ahcun kan Khrihfabu hrithruai dan nih hin Pathian bia bantuk in tuahtu si loin a theitu si ding lawng in a kan cawnpiak. Khrihfa bu tampi ah Cathiang hi Sunday school caan ah an cawn piak hna, cun pumh caan ah phungchim an ngai than rih. Cu zarhpi pumh le ni thum ni zan pumh le bu hmete te (small group) thenmi ah cawn than rih. Mah vialte ah hin Pathian bia cu atu le atu in kan theih, Pathian bia kha a tuahtu si lo in theihnak lawng kan cawng hna, tiah ti khawh a si.

Hi kong he peh tlai in Jeim nih fiangte in Baibal cauk chungah a kan cawnpiak. "*A bia kan theih paoh ahcun a za, tiah nanmah le nanmah kha i hleng len hlah u. A bia cu a tuah tu in tuah deuh u. A bia a thei nain a tuah ṭung lomi cu hi bantuk mi hi a si: mipa pakhat nih thlalang aa bih i amah le amah cu aa hmu. Ṭha tein aa zoh i a kal i zei ka lo ti kha a philh colh. Sihmanh-sehlaw mi a luattertu nawlbia tling chungah ṭha tein aa bih i cucu a ruat peng i, a theihmi kha philh loin a tuahmipa cu Pathian nih a tuahnak ah lawmhnak a pek*". (Jeim 1:22-26)

Hebru cauk chung zongah Pathian bia theihnak sawhsawh he pehtlai in ralrin peknak kan hmuh. Israel mi phun hna these ramcar i kum sawm li chung an vahvaih lio kong kha tahchunnak ah lak riangmang in a kan cawnpiak. Hebru cauk a ngan pathumnak nih tampi a kan cawn piak. Israel miphun these ramcar i an um chung vialte Pathian Pathian bia cu an thei tuk ko nain an zumh khawh hrimhrim lonak a kan cawnpiak. "*Cucaah Thiang Thlarau nih a ti bantukin, "Nihin ah Pathian aw kha nan theih ahcun lungkhong in um hlah u; Nan pupa hna nih Pathian kha an rak doh i thetse ram i an rak hneksak bantuk khan um hlah u;*" (Hebru 3:7-8) "*Annih nih an rak theih bantuk khan, Thawngṭha cu kan theih cang. Sihmanhsehlaw an theihmi bia kha zumhnak in an cohlan duh lo caah an caah zeihmanh a ṭhahnem lo*."(Hebru 4:2)

Jeim cakuat chung ah khan van kir than ta rih u si law. Mah ti hin ralrinnak a kan pek. "*Cu bantukte cu zumhnak zong cu a si ve, tuahnak zeihmanh a chuahter lo ahcun a thimi thil a si ko.*"(Jeim 2:17). Israel miphun kha mah bantuk te in an si. Pathian bia kha Moses sin in atu le atu an rak theih. Pathian bia hi atu le atu theih tung i tuah tung lo ahcun thinlung duhsah duhsah in a hahter.

Mah hi atu chan Khrihfabu caah ralrin peknak a si. Zarhpi ni tinte thawngṭha bia ngaih lengmang hi kan caah tihnung a si hnga maw? Kan theih bantuk in kan tuah tung lo ahcun ṭihnung a si ko. Kan thinlung hi a hak khomi a si, timi kong Cathiang nih ralrin a kan pek. Thlarau lei konglam hna hi kan caah biapi lomi hna a hong si kho men ko. Thawngṭha bia kan theih bantuk te in kan tuah bak lai, tiah biachahnak kan tuah lo ahcun thawngṭha bia zong nih a hin a kan thawt kho ti lai lo.

Pathian bia ningte in tuah awkah Jeim nih khuaruahhar in thazaang peknak mah ti hin a tial. " *Mi nih .... a theihmi kha a philh lo i, a tuah ahcun a tuahmi kipah a hmuingil lai*." (Jeim 1:25) Zeitluk a sungloimi laksawng dah a si! Kan tuahmi kipah kan hmui a ngil lai, zeicahtiah Pathian bia nih a chimmi kha ṭhate in kan ngaih i, kan tuah caah a si. Pathian bia ningte in a tuahmi

hna caah zeibantuk thluachuahnak hme a um hnga, tiah na ruah ah cun Salm ca ṭialtu nih mah ti hin a ti. Salm 112:

Bawipa a ṭihmi cu mi lunglawm an si. A nawlbia zulh a nuam in a theimi cu mi lunglawm an si. Cu bantuk mi hna fale cu ram chungah hin miṭhawng an si lai, miṭha mi hna fale cu thluachuah hmumi an si lai. An innchungkhar hna cu an rum an lian lai i khua awng an pem zungzal lai. Miṭha mi hna caah cun muihnak chungah khan ceunak a tlang, mi cungah vel a ngeimi le mi zaangfah a thiammi le miding mi hna caah cun ceunak kha a tlang. Mi chaw a cawih hna tikah siang ngaiin a cawih i a rian a ṭuannak ah lihchim lo tein a ummi cu mi lunglawm an si. Miṭha cu an sung bal lai lo, philh an si bal lai lo. Thawng chia theih kha a ṭih lo. a zumhnak a ṭhawng i Bawipa kha aa bochan. Lungrethei le thinphang in a um lo; ka ral cu an sung hrimhrim lai ti kha a hngalh. A herh a baumi kha siang ngaiin a pek hna, mi cung i zaang fahnak a ngeihmi cu zungzal in a hmun; amah cu a ṭhawng lai i hmaizah a si ko lai. Miṭhalo pawl nih khan hihi an hmuh i an ing a puang, an hacang lawng an rial ko; an rak i ruahchanmi kha pak pa lawng ah a can dih bantuk khan annih zong an lo ve.

Nangmah kong belte cu a ruah awk ka hngal lo. Asinain nan dihlak in Pathian sinin thluachuah nak kha hmu ko u, tiah kan duh piak hna. Hi thlua chuahnak hi Pathian bia kha a thei sawhsawh mi hna caah a si lo, asinain Pathian bia kha a tuah in a tuahmi hna caah a si.

Pathian Bia kha a tuah in a tuahmi kan si khawhnak ding caah cun Cathiang kha kan rel tikah thlacamnak in Pathian sin bomhnak kan hal awk a si. "Bawipa, ka caah Cathiang na ka hmuh sak duhmi a um maw? tiah kan hal leng mang awk a si. Ka sualnak kaa chir dingmi zeital a um maw? kan nunnak kan chekhlat awk a si. Ka nun can ziaza kaa remh dingmi zeital a um maw? tiah kan mah le kan mah kan i thlawhdah awk a si. Bawipa, ka caan le asiloah tangka ka hman dan hna thlen dingmi a um el maw? Bawipa Na Bia thiang in hong ka cawnpiak ko. Theih khawhnak hna ka pe ko," tiah thlacamnak in kan hal awk a si.

Nunnak Changreu kha Nangmah ka cheu ko, timi Khrihfa hlabu a cang thumnak ah mah ti hin kan hmuh.

"Maw Bawipa, Na Thlarau kha ka sinah run thlah ko, Atu cu keimah sinah, Ka mit kha a tawngh i a ka hmuhter nakhnga; Na Bia chung i aa thupmi biatak kha ka hmuhsak tuah, Cun Na Cauk phuanmi chungah Bawipa ka hmuh."

Maw Bawipa, Na Thlarau kha ka sinah run thlah ko, Atu cu keimah sinah, Ka mit kha a tawngh i a ka hmuhter nakhnga; Na Bia chung i aa thupmi biatak kha ka hmuhsak tuah, Cun Na Cauk phuanmi chungah Bawipa ka hmuh."

Bawipa Bia Thlaici Tuhnak

Sowing The Lord's Word

By Rich Carmicheal

"Asinain thlaici a cheu cu vawlei ṭhatnak ah an tla, an hung keu, an hung ṭhang i theipar an ngei: a cheu let sawm thum in an karh, a cheu let sawm ruk in an karh, a cheu let za khat in an karh," tiah a ti" (Mark 4:8).

Bawipa bia kha vawlei thatnak i tuh tikah that hnemnak tampi a chuah pi. Hi biatak kong he pehtlai in tahchunhnak cheu khat zohtuah hna u si.

Siangpahrang Josiah nih mi zapi kha a pumh riangmang hna i Nawlbia Cauk kha a rel piak hna tikah siasal an biaknak in an sualnak an i ngaichih i biakamnak a thar in an tuah (2 Siangpahrang 23:1-25). Ezara nih Nawlbia Cauk kha mi zapi caah thangpi in a rel piak hna tikah, Levi miphun nih a sullam kha an fianh piak hna, Bawipa nih Amah bia kha a hngalhter hna caah an sualnak an i ngaichih i lunglawmh nak he an khat ṭhan (Neh.8:2-12) Cun Jonah nih Pathian bia kha Neniveh khuami hna sin i a phuan tikah cu Pathian bia cu an zumh i, an sualnak an i ngaichih tikah Pathian dantatnak in an rak luat (Jonah 3:1-10). Cun Prophet Nathan nih Siangpahrang David sinah Bathsaba, he an sualnak kong ah chimh hrinnak bia a va chimh tikah David nih a sualnak a ngaichih, a sualnak kha a phuan hna, zapi theih in Pathian sinah ngaih

thiamnak kha a hal. (2Samuel 12:1-13; Salm 51)

Pentecost Ni ah kha Lamkaltu Peter nih thawngtha bia kha a chim, mipi kha ralrinnak a pek hna tikah mi thong thum nih khamhnak an rak hmuh (Lamkaltu 2:40 - 41) Mah hnu a rauhhlan ah thawngtha bia cu a chim than mi nung thong nga tluk nih khamhnak an co rih fawn. "*Sihmanh-sehlaw an chimmi a theimi mi tampi nih khan an zumh i an dihlak ah thong nga hrawng an hung si.*" (Lamkaltu 4:4). Filip nih Thiang Thlarau lamhruainak bantuk in Etheopia tildit pa sinah Isaiah cauk chungbia kha a va fianter tikah khamh nak a hmuh colh (Lam kaltu 8:26-38). Cu Filip khau ah rili kamah a rak i pummi hna Lydia le a hawi le hna sinah Paul le a hawi hna nih thawngṭha bia kha an va chim tikah an chungkhar te in khamh an rak si (Lamkaltu 16: 13-15). Cun Paul le Silas nih Filipi khua thonguk bawi sinah thawngṭha bia an chimh hna tikah an chungkhar ning te in khamhnak an rak hmu. (Lamkaltu 16:29-34). Thesalonika khua ah Paul nih thawngṭha bia a chim tikah, "*siasal biaknakin a nungmi Pathian taktak kha biak awkah an i mer*," (1Thesa 1:10) kan hmuh fawn. A pi le a nu nih Timote sinah khan an zumhnak cu an rak cawn piak ve (2Timote 1:5), a ngakchiatte in Pathian bia in thluachuahnak a rak hmu. "*na ngakchiat lio tein Cathiang kha a hngalmi na si; na hngalh bangin cu Cathiang hna nih cun Khrih Jesuh zumhnak thawngin hmuh mi khamhnak i an kalpi khotu fimnak kha an pek.*" (2Timote 3:15)

Tahchunh awk ah lakdingmi tampi an um ko hna, asinain hi tah chunhnak hna nih a kan chimh duhmi cu Pathian Bia kha an rel tikah, an phuan tikah, an cawnpiak hna tikah, an fianter tikah, an hrawmh ve hna tikah, thawnnak hmual a ngei. Pathian bia nih cun mi kha sual ngaihchihnak lei ah a hruai hna nak kong, a cunglei i kan van chimmi Pathian bia hna nih khan a kan chimh, an sualnak an i ngaichih, an sualnak hna an phuan, lawmh nak he an khat, luatnak an hmu, fimnak an hmuh, khamh an si i Pathian rianṭuantu hna an si. Cun Baibal cang dang hna kan zoh tikah Pathian bia nih hin minung nunnak a phun phun in a thlenter nak kong kan hmuh hna. Tahchunhnak ah, thinung ruahnak kha a tharchuah(Salm 19:7), a thami fim nak a pek (Salm 119:24); thazang thar le ruah channak a pek (Rom 15:4); Zumh nak a pek hna (Jon. 20:31; Rom 10:17); khamh hnangam nak zong kha a pek hna (1Jn.5:13); sualnak an tei khawh nakhnga a bomh hna (Salm 119:11); rai thawinak a pek hna (Jon. 17:17); thlarau raldohnak ah a bomh hna (Efesa 6:17); thiltha le thil thalo thleidan khawh nak a pek hna (Heb 5:14); ralrinnak a pek hna (1Korin 10:11); Pathian ṭihzah upatnak kha a pek hna (Deut. 4:10); ceunak le lam hmuhsaknak a pek hna (Salm 119:105); hngalh nak kha a pek hna (Salm 119:169); tha zang a petu rawl a pek hna (1Pet. 2:2); thazang a pek hna (Salm 119:28); nun thian hlimnak a pek hna (Salm 119:9); a cawn piak hna, a chimh hrin hna, an palh nak a remh hna, dinfel nak lam ah a hruai hna, thiltha tuah awkah a timhlamh hna (2Timote 3:16); luat nak a pek (Jn.8:31-32); zumtu hna nunnak kha inn sak bantuk in a sak hna (Lamkaltu 20:30); thli chia le tilet nih a den hna tikah fekte in an dir khawh nak nunnak hram a fekmi a pek hna (Matthai 7:24-25).

Pathian bia hi khuaruahhar in thawn nak hmual a ngeih caah nang mah le keimah sinah Bawipa nih a kan pekmi midang sinah thawngtha bia va chimnak tuanvo le caan tha hna hi biatak tuk in kan ruah awk a si. Hi kong he pehtlai in Lamkaltu Paul nih mah ti hin a ti. "*Cucaah kannih kan biapi cu, Pathian nih mi vialte kha Khrih thawngin hawi ah a ser hna, ti hi a si. Pathian nih an sualnak kha anmah sual phawtnak ding caah cazin chungah a khumh piak hna lo i kannih cu a hawi i a ser hnanak bia chim kha a kan fial. Cucaah Khrih lamkaltu bantukin kannih cu kan ra. Kannih nih kan in nawl hna hi Pathian nih an nawl hna bantuk a si: Pathian he i rem ko u, tiah Khrih min in kan in nawl hna.*" (2Korin 5:19-20) Mah lawng si loin Lamkaltu Peter zong nih mah ti hin a van nolh than ve. "*Zeizong kip ah Jesuh Khrih thawngin Pathian nih thangṭhat*

nak a hmuh nakhnga, phung a chim mi nih Pathian bia kha chim u, rian a ṭuanmi nih Pathian pekmi thazang khan ṭuan u, sunparnak le lianhngan nak cu zungzal in zungzal tiang amah ta a si." (1Peter 4:11). Mah hi khuaruah har a thami le a biapi tukmi tuanvo le caan tha an si. Midang thei hna an tlai khawhnak hnga, thawngtha bia thlaici kha tuh awkah Bawipa nih a kan fial i hman a kan duh. A bia thawnnak kong he pehtlai in Bawipa Pathian nih mah ti hin a ti. "*Cu bantuk cu ka kaa in a chuakmi bia cu a si ve lai — ka sinah a lawngin a ra kir ṭhan lai lo, tuah seh tiah ka fialmi kha a tlolh lai lo i ka thlahhnawh chanmi thil ah khan a tlam a tling lai."*(Isaiah 55:11)

Mizei sinah dah Bawipa nih thawngtha bia chim ve ding na nun chungah an duh piak ve mi a si? Na fale le na tu le hna maw? Na inn chungkhar hna sin ah maw? Na inn pa hna sinah maw? Na siang ngakchia hawi hna le na riantuanpi hawi hna sin ah maw? Asiloah zumtu hawi kawm hna sinah dah? Khamhnak a hmu rih lomi hna sinah thawngtha bia chim awkah Bawipa nih a kan duh piakmi a si. Cun khamhnak a hmu cangmi hna sinah cun thazaang peknak le forhfialnak kha Pathian bia in pe hna seh, ti a kan duh piak fawn. Midang sinah thawng tha bia kha hmual ngei deuh in chim le phuan na duh ahcun a tanglei thil pa hnih hna hi na tuah ve a hau.

1. Na thinlung a rak chuak dakmakmi te kha chim hna.

Midang kha Pathian bia hrawmh kan duh ve hna ahcun kan mah pumpak nunnak caah Pathian bia khimte in kan ei hmasa a hau. Bawipa Jesuh nih mah ti hin a ti. "*Kaa nih cun lungchung i a khatmi kha pei a chim cu..... Miṭha nih cun thil ṭha aa khonmi chung khan thil ṭha a chuah hna.....*" (Mathai 12:34-35). Lamkaltu Paul zong nih mahti hin a ti ve. "*Khrih bia cu nan chungah tam piin a fimnak he khan um seh. Fimnak in pakhat le pakhat i chim u law i cawnpiak u. Thangṭhat nak hla, Pathian biaknak hla le hla thiang kha sa hna u; Pathian kha lawmhnak in hla in thangṭhat u.*" (Kolosa 3:16) Bawipa he hawi kawmhnak caan kan pekmi le Amah Bia nih kan thinlung kha a khahter i a liam tikah midang cung zongah a va liam ve. Mah bantuk in kan nunnak a liammi Pathian bia cu midang caah hmual a va ngei. Hi bantuk in Bawipa he hawikawmhnak can kan ngeih lo le Amah Bia kan nunnak kha kan cawm lo ahcun a rannak in tuah hna u si. Mah ti kan tuah lo ahcun kan mah zong harnak kan ton pinah kan mah hmang in midang zong nih thluachuahnak an hmu ve hna seh ti Bawipa nih a kan duh piakmi kha an hmu lai lo.

Kan nunnak kha Pathian Bia in kan khahter tikah midang nih kan thawngtha bia chimmi kha an cohlan khawhnak hnga a thami ziaza hna kha a kan ngeih ter. Hi kong he pehtlai in Lamkaltu Paul nih Thesalonika khua ah thawngtha bia a rak chimnak kong he pehtlai in mah ti hin a chim. "*Khrih lamkaltu kan si bantukin a hnek zong kan in hnek kho ko hna hnga nain, ahohmanh nanmah zong midang zong, nan sinin thangṭhatnak hmuh kan i zuam lo. Nu nih a fale a zohkhenh hna bantuk tu in nan sinah khan nem tein kan um. Kannih nih kan in dawt hna caah Pathian sinin a rami Thawngṭha lawng hmanh kha si loin kan nunnak tiang hmanh kha hrawm kan in duh hna. Kan dawt ngaingaimi nan si cang. U le nau hna, har lengmang in rian kan ṭuan kha nan hngalh ko. Pathian sinin a rami Thawngṭha kan in chimh hna tikah khan, kannih cu nan caah thilrit kan sinak hnga lo, chun he zan he rian kan ṭuan. Kan tehte cu nanmah kha nan si i cu bantukin Pathian zong a si ve. Nannih a zummi hna cung i kan ziaza cu a thiangmi le a hmaan mi le palhnak zeihmanh a um lomi a si. Pa nih a fale a ti hna bantukin kan in ti hna kha nan hngalh. Thazang kan in pek hna, hnangamnak kan in pek hna, a Pennak le a sunparnak i hrawm dingah an autu hna Pathian duhning in nan nun khawhnak hnga kan in forh leng mang hna.*" (1Thesalo - nika 2:7-12) Mah kong he pehtlai in mah ti hin kan hmuh than. "kan nih cu dawtnak lung thin in biatak kha kan chim deuh awk a si i ....."(Efesa 4:15) "*Nan*

biachim nan holhrel cu a zungzal in ngaih a nuammi le a ṭhami a si awk a si." (Kolosa 4:6) "*phung kha chim hna, a caan a rem zongah a rem lo zongah chim hna; al a herh ahcun al hna, chimhhrin a herh ahcun chimhring hna, a nawl in nawl a herh ahcun nawl hna law lungsau thinfual in cawnpiak hna."* (2Tim 4:2) "*Sihmanh-sehlaw nan lungthin chungin Khrih kha upat u law nan Bawi ah ser u. Ruahchannak nan ngeih mi kong kha, kan chim tuah u, an timi hna an um ahcun, zeitik caan paoh i chim kho dingin timhcia tein um zungzal u" (*1Peter 3:15).

Midang sinah thawng tha bia kan hrawmh hna tikah Baibal bia chungbia sawhsawh kan hei chimh hna khi a si lo, thinlung dihlak in kan thinlung khi kan hrawmh hna. Cu he ai pehtlai in mi nih mahti hin an chimmi hi a hmanmi a si. "Mi nih hin zeitluk in dah na thiam le na hngalh kha hngalh an duhmi si loin zeitluk in an dah an zawn na ruah hna, timi kha an hngalh duhmi a si."

2. Bawipa Kha A Kawl Pengmi Ni Thluachuahnak An Dong

Bawipa nih a pekmi hna thazang le thawnnak le lam hruai nak in thawngtha bia a chimmi hna nih thawng tha bia an chim tikah hmual a ngei. Tah chunhnak ah, Paul nih Thesalonika khua mi hna sin i thawngtha bia a rak chim ah khan hmual a rak ngeihnak kong mah ti hin a chim. "*thawngṭha kha nan sin kan phakpi tikah bia lawnglawng in si loin, ṭhawnnak le Thiang Thlarau le biatak a si fiang tein kan hngalhnak he khan a si*." (1Thesa 1:5) Mah bantuk in Korin khua Khrihfabu hna sin zongah mah ti hin a ti. "*Cucaah nan sin i ka rat ah khan tla hnim hniamte le therphang lengmang in ka um i kan cawnpiaknak hna le ka phungchimmi ah khan nan lung an pemtu hna cu minung fimthiamnak holh dawhdawh kha si loin Pathian Thlarau ṭhawn nak tu kha a si deuh."* (1Korin 2:3-4) Cun amah nih thawngtha bia thlaici kha a tuh i, Apolos nih ti a toih i, Pathian nih a thanter nak kong zong a chim fawn (1Korin 3:6)

Bawipa nih hin thawngtha bia thlaici kan vorh tikah a kan bawmh a thantertu cu amah a si, tahchunh nakah, Filipi kha khua Paul nih Lydia sinah thawngtha bia a rak chim. Paul chimmi thawngtha bia a cohlan khawhnak hnga Bawi pa nih a thinlung innka a hon piak. "*Paul nih a chimmi bia ngaih awk caah khan Pathian nih a lungthin kha a hunpiak*." (Lam kaltu 16:14) Thawngṭha bia kan chim tikah Bawipa le Thlarau rian ṭuannak a herhtuk nak kong kha mah biatak nih hin a kan cawnpiak.

Midang sinah thawngtha bia kan chim tikah ralṭhatnak kan ngeih khawhnak hnga Bawipa sinah bawmhnak hal awkah Cathiang nih a kan cawnpiak. Paul nih mahti hin a chim. "*Cun thla rak ka campiak ve u, bia ka chim tikah Pathian nih chim awk bia a ka pek nakhnga le ralṭha in ka chim nakhnga le thawng ṭha biathli cu ka langhter khawh nakhnga, ka caah thla rak cam u*." (Efesa 6:19) Hlanlio Khrihfa zumtu hmasa hna nunnak zongah mah thawngtha biatak hi a lang. "*Cucaah atu cu Bawipa, an kan hronak hi kan hngalh piak law kannih na sal rual nih hin na bia cu ralṭha chinchin in kan chim nakhnga a nawl kan pe ko. Mi nih damnak an hmuh nak hnga na kut cu samh law a thiangmi na Sal Jesuh min in khua ruah harnak le hmel chunh nak cu um ter ko hna," tiah an ti. Annih nih thla an cam dih tikah an i pumhnak hmun cu aa hnin. Thiang Thlarau in an khat i Pathian bia cu ralṭha ngaiin an chim.*" (Lam kaltu 1:29-31)

Midang nunnak cung ah thawnnak hmual a ngei i an nunnak kha atu le a zungzal in a thleng khotu thawngtha bia kha chim awkah Bawipa nih a sungloi tukmi rian a kan khinh. Thawngṭha bia kha hmual ngei te in kan chim khawhnak le Amah lamhruainak le thlua chuahnak kha kan hal lengmang awk a si. Hi caan sungloi hi hman khawhnak i zuam leng mang hna u si.

Bawipa thawng tha bia cu kan pawng kam a ummi hna sinah hmual ngei ngai in kan chim khawhnak hna thlacam nak he timh lamhnak ngei leng mang hna u si.

Thlacamnak He Pathian Bia Hmannak

(Using The Word Of God In Prayer)

By F. J. Perryman

Amah Bia Cathiang cherhchan bu in thlacam nak hlei in hmual a ngeimi dang a um lo timi kha a luanciami can ah hngalhnak ka rak hmuh. Khrifabu ah hawikawm hna he hmunkhat thlacam tinak caan hman hi ka duh ngai ngai. Mah bantuk thlacamnak cu khuachia nih a zuam cawhmi a si. Pathian nih thil lianngan thilthar tuah a kan duh piakmi kha hrawh khawhnak ai zuam. Mah bantuk in Khrih Jesuh ka hngalh nak hi hngalh khawhnak ding caah ningcang a si. (Filipi 3:12)

Pathian Bia kha thlacamnak he timhlamh bu te in na van kau i na rel tikah thazaang na lak chin chin lai. Thazang na lak zawn te van i chin chiah ta duak. Pathian nih a pek duhmi a bia a si kho men lai. Mah kha nang mah pumpak caah na lak ahcun na caah thluachuah nak nganpi a si lai.

Pathian Bia Vainam Kha i Lak

Mah bia kha i tlaih. Mah kha Pathian nih an pekmi vainam a si. Cu caah mah kha thlah ti hlah. Khuachia zong nih an chut than ti hlah seh. Mah Pathian bia in amah cu na tei khawh lai. Cu tikah Pathian nih a duh piakmi kha a taktak in na lak khawh lai.

Thlacamnak in na tei khawh lo tikah Pathian bia na hman a hau. Mah Baibal bia le cangte kha Pathian hmai ah i put law, thlacamnak in nanhchih law, hlawh tlinnak na hmuh ko lai. Mah hi thlarau raldohnak timi cu a si. Mah hi Thlarau vainam kha i tlaih a si. Zumtu paoh paoh nih kan zulh dingmi le kan tuah dingmi a si. Dohnavur ah missionary riantuanah a rak kalmi nu pakhat kong ka lung chungah a hong chuak. Ka tlunnak ka hawipa he Baibal kha hohaling ngai in a rak el. Mah nu nih cun Pathian bia thawnnak kha a zum lo. Ka rak phak tikh mah nu cu a lung a rawk tuk i mithli he a rak a um ko. "Mah cu Pathia Bia a si maw? Pathian thawchuah hnawhmi bia a si maw? Mah nu nih cu ai fiang tuk ko lai?

"Na Baibal kha i lak law, i tlaih, tiah ka ti. Na zumh a si ahcun mah ti hin chim ve. Mah Bia Pathian Bia a si. Mah hi Amah bia a si. A mithiang mi hna hmang Pathian thlarau bawmh nak thawngin an tialmi a si. Mah hi ka zumh. Amah zong ka zumh. A Fapa le Amah Thlarau zong ka zumh. Mah bia ai ralkahmi paohpaoh cu ka hlawt dih hna." Mah ti Pathian bia kha hong ka zul ti in kan phuanter cuahmah lio ah cun a thinlung kha fakpi in a khoih. Cun hnathian zalonnak kha a cungah a tlung i a phurrit vialte an zang dih. Mah kong hi mah nu nih siseh keimah zong nih siseh kan philh kho bal lai lo.

Ngakchia lente celh bantuk zong a si kho men. Mah bak hi khua chia nih a duh lomi a si, timi chimh kan duh. Pathian Bia cungah na dir khawh lomi kha a si khawhnak chungin aa zuammi a si. Nain Pathian bia cu thawn nak hmual a ngeimi hrimhrim a si ko, timi kha mi tampi zong nih tette an khanmi a si. Ka van nolh than rih lai, a lung a khong tukmi mi nu hmanh nih khan thawnnak a ngeimi Khrihfa kan si khawh nak hnga Pathian bia cung bak ah kan dir ve a herh, timi kha a van hngalh ve.

Pathian sin i thla kan cam tikah Cathiang he kan kal awk a si, timi kongah kan van kir than rih lai. Mah bantuk in a tuah kho dingmi caah ka van tial duh. Mah bantuk bak in thla cam awkah a fekmi biakhiahnak tuah ve. Zeidang rian vialte kha chiata dih hna. A si khawh ah cun zinglei le zanlei fatin te thlacamnak in caan hman khawhnak i zuam. A thacem lai, tiah na ruahmi in thlacam. Pathian bia na relmi ah thazang na lakmi kha, Pathian biakam mi kha na cauk chungah i chinchiah hna. A ni le a caan hna kha i chinchiah fawn hna.

Hi Pathian biakamh mi vialte hna hi zumh awktlak le bochan awk tlak lawngte, a takin hman dingmi lawngte an si hna. Hi hna hi zeitluk in dah an sunloi! "*Nunnak petu cu Pathian Thlarau a si; minung ṭhawnnak hi cu zeihmanh a ṭhahnem lo. Nannih kan chimhmi hna bia hi Thlarau le nunnak cu an si*." (John 6:63), tiah Bawipa Jesuh nih a ti. Hi biakam vialte hna kan zumhnak kan hei hngat channak an si hna. A taktak in kan

hman ngam hna ding lawngte an si.

Kan mahte lawng Pathian sin i thlacamnak kan ngeih fatin Baibal cauk le cauk cafung dang kan i ken lengmang hna awk a si. Pathian bia kha thlacamnak he kan rel tikah thazang kan i lakmi kha kan cauk chungah kan i tial ding a si. Cu hnu mah a bia bantuk in thla kan cam ding a si.

Kuthler Bu In thlacam

Paul nih Timote sin i a cakuat pakhatnak ah mah ti hin forhfialnak bia a chim. "*a hmasa bik ah fial kan duhmi cu, nawlnak le thlacamnak le halnak le lawmhnak biachimnak kha mi vialte caah, kan Pathian sinah tuah u sih*." (2:1). Cun mah ti i thla an cam tikah, "*Pa paoh paoh nih thin hannak le lunghrin nak um lo te in a thiangmi an kut kha hlir hna seh law, thlacam hna seh, ti ka duh."* (2:8)

Thlacam tikah zeicadah kan kut cu a cungah kan thlir lai? Takpum ngandam lonak pakhat khat ruangah thinlung dihlak in thlacam tikah hmurka lawng si loin kuthler in thlacamnak nih hmual a ngeihter deuh.

Ka ngakchiat lio khuachia kha kan rak thol i tei a rak si nak kong le raldohnak kha Pathian bochan bu bakin hmai ah kan nor peng tikah Pathian a ṭhawnnak ai phuannak kong kha ka lungah a hong chuak. Mah kha caan tlawmpal chung cu philh i pehzulh in ka rak tuah ti lo, a si nain a ṭhat tuknak kha ka hngalh caah ka van hman than. Mah hi khuachia thol hi Paul nih a thatnak le hmual a hngal caah Timote sin zongah mah ti hi a hei chim. "*Thin hannak le lunghrinnak ngei bak loin*", hi thil hna hi zumtu hna caah tih nungmi lamdontu an si hna. Thla kan cam tikah thinhannak le lunghrin nak kan ngeih hrimhrim awk an si lo. Mah bantuk thinlung put he cu thla kan cam tik zongah kan i biatak kho lai lo, kuthler zong kan huam lai lo. Thinhannak le lunghrin nak nih cun thlacamnak kha a donh. Zeizong vialte hi Pathian ṭhawn nak hmai ah cun daite chiah khawh dih an si. Amah Pathian duhnak kha tlinter awkah le khuachia riantuannak kha hrawh awkah hmuh khawh lomi a thawnnak hman khawh a si.

Paul nih midang caah tihnung a simi thinlung thawnnak ngeih awkah mi kha a cawnpiak hna lo. Thlacamnak in khuachia ṭhawnnak kha tei awkah a cawnpiak duhmi a si. Bawipa kil vennak thawngin khua chia cu kan doh khawh lai. Mah hi zumtu vialte hna caah a taktak a simi thil a si. Khamhnak a coting cangmi hna nih Pathian bochan bu an tuah ahcun a si khomi thil a si. Mah hi Pathian nih zumtu hna caah a duh piakmi hna si. 1Timote 2:1-8nak hi van rel law, mah ti ningte in thla zong van cam tuah. Khua ruahhar in a phichuak na hmuh hrimhrim ko lai, ti ka zum ko. Midang cheukhat ca lawngah cam loin mizapi caah thlacam ding kan si.

Zeizong Vialte Tuah Khotu A Sinak Kha Zumhnak in a lang

Nan ram kongah si seh, vawlei cung pum paluk huap in si seh, na van ruah tikah, nah chuahnak hna, huatnak hna, fir tleinak hna, ru ru hranghrang in khuasak nak hna, bu then nak hna, hi vialte ṭhat lonak thil vialte hna a chuahter tu cu hmuh khawh lomi Efesa 6:12-16nak le Kolosa 2:15nak ah chim mi vancung khua i a ummi thlarau sual ṭhawn nak hna ruangah a si ti kha na hngalh ko lai. Kolosa 2:1515nak ah kan hmuhmi thlarau thawnnak vialte hna cu Khrih nih vailamtahnak a tei dih cang hna. Mah vialte tihnung a si mi khuachia thalo thawn nak hna hi khuazei in dah an rat ti ah cun minung mi hna cungah rawhralnak a phur tawn lengmang tu a liannganmi khuachia thalo sinin a rami a si.

Pathian nih a zungzal in a hngahmi hna Khrih vailamtak thawng in zumhnak in kar a hlang i ngol loin thla a cam pengmi hna kha an si. Aaron nih khan a tar lei "tlangrai kha a tianter" (Numbar 16:41-50). Ral tuknak a tei khawh. "milian mingan le mi ṭhawng hna lakah hmun ka pek lai,"(Isaiah 53:12) tiah kan hmuh. Pathian cu zeizong vialte tuah kho tu a si nak hi zumtu hna nih zumhnak in thla an camnak thawng in ai phuang. Kuthler bu in thlacamnak hlei a tha deuhmi thildang ka hngalhmi a um ti lo. Kuthler bu in thlacam ni a tha bik ko, tiah ka zumh ko. Hi a thuk tukmi le a tha tukmi biatak hi ram hruaitu le uktu upa hna nih a hngalh ah cu A Liannganmi Pathian nih thil liannganmi cu a

tuah piak lengmang ko hna lai.

Ka chim duhmi hi van nolh lengmang rih u si law. Bawipa hmai ah Khrihfa bu zong kha thlacamnak in ka van ap. A sullam cu "*zumtu members vialte hna caah thlacam piak kha a si*." Pathian min in zumtu hawi hna an dihlak caah thlacam piak le dawtnak langh ter cu a sungloi tukmi le lawmhnak nganpi a si. Mah bantuk in Khrih ah pehtlaihnak tha le lungrualnak hna a chuahter (Efesa 4:3). Kan dihlak in kan tuah cio awk a si.

Ram hruaitu upa hna le nawl ngeitu uktu vialte hna an dihlak in Pathian hma ah thla ka cam piak hna. A caan ah cun min chimte in ka cam piak hna, a caan an dihlak zapi huap in ka cam hna. Hi bantuk in ram hruaitu hna caah thlacam piak hi a sawhsawh a si lo. Riantuan lio pi hmanh ah ka cam piak ko hna. Zeizong vialte hi thlacam nak in Pathian sinah kan hlan awk a si (Efesa 6:18). Mah thil nih hin nangmah cu an tlai ko seh.

Cathiang chung bia ka lungah a hong chuak. "*Pathian sinin thuh khawhmi thil zeihmanh a um lo. Sermi thil vialte hi an dihlak in a hmaika ah an lang dih hirhiar i amah sinah cun kan kong cu kan i chim cio lai*." (Heb. 4:13). Mah bia hi ka van i tlaih. "*Bawipa, caah cun miphun hna hi zeihmanh an si lo, ti dor pakhat tluk hmanh an si lo, lamhlatpi i a ummi tikulh hna khi leidip tluk fang i a zaangmi men an si.*" (Isaiah 40:15) Cun Pathian kong cu kau deuh le thuk deuh in hngalh khawhnak ding caah ka hna cu ka van tun. Cun Isaiah 40nak cu a dihlak in ka van rel. Cun Bawipa min cu ngol loin ka van thangṭhat. Amen.

Thlacam cu a biapi tukmi Rian a si

Hi kong hi tlawmpal te long chim khawhmi thil konglam a si lo. Hi vialte hi hngalh khawhnak ding caah Thiang Thlarau nih a kan cawnpiak.

Sihmanhsehlaw, thlacam timi cu a biapi tukmi rian a si. A ning cang le a phungphai ah khan va buai hlah. Thla kha cam top ko. Cun a phichuak kha hngak fawn. Pathian nih a biakam vialte kha a tlinter lai, tiah zum fawn. Cheukhat cu atu ah na hmuh colhmi le an pek colhmi an um lai. Cheu khat cu hmailei caah chiah piakmi an um lai. "*Zeicahtiah Nawlbia a zulmi lawng kha rocotu cu an si ahcun zumhnak cu pakpalawng a si ko hnga i biakamhmi thil cu pakpalawng men a si ko hnga*." (Rom 4:14) Mah bantuk zumhnak hi tei khawh lomi zumhnak tangp haw a si. Pathian nih bia a kamh cangmi pakpalawng a si bal lo.

Lungsau thinfual te in hngak ko. Zeicahtiah Paul nih mah ti hin a ti. "*Hi vialte hi thlacam buin tuah u law Pathian kha bawmhnak hal u. Thlarau nih an hruai hna ningin zeitik caan paoh ah thlacam u. Hi caah timhcia tein um zungzal u law nan hnabei zeitikhmanh ah dong hlah u; Pathian mi hna caah thlacam zungzal u.*"(Efesa 6:18) Thlacam, nawlnak tuah, ralring tein um, inkhawhnak. Asinain zeicah? Buainak hna hi thlacamnak in kan doh awk an si.

A Liannganmi Ruahchannak

(The Blessed Hope)

By James F. Hardman

Muihnak he a khatmi hi vawlei pi hi a voi hnihnak a rat ṭhan nak in ceuter awkah Bawipa nih ruahchan nak a kan pek. A zaang fahnak hi zeitluk in dah a lianh ngan.

Kan Bawipa Jesuh rat ṭhannak kong hna le prophet biaphuan hna hi atu kan chanmi hna nih an zumh khawh lomi le an ruahnak nih a phak lomi a si caah ngaihchiat awk ngai ngai a si. Asinain mah kong hi "*a liannganmi ruahchan nak*" (Titas 2:13) a si ṭhiamṭhiam ko. Hi kong he pehtlai in mi pakhat nih cun "mah hi Khrih kan zumhnak a sawh sawh thil a si lo, suiluchin tu a si," tiah a ti. Cathiang hi kan zumh taktak ahcun Khrih rat than nak kong hi kan hlawt awk a si lo.

Kum zabu pakhat nak Khrihfa hna i ruah channak cu "Marana-tha" timi an biafang ah a hung lang, a sullam cu "Bawipa ra ko" ti a si (1Korin 16:22).

Hlanlio zumtu Khrihfa hna nih a thlite in meeting an auh tikah, "Maranatha" tiah pakhat le pakhat an i chim, tiah Baibal thiam sang hna nih an ti. "Maranatha" timi cu pakhat le pakhat an i ton tikah kuttlaihnak ah an rak hmanmi bia a si.

Lamkaltu Mithiang Paul nih mah ti hin a tial. "*Au thawng, van cungmi bawi bik au thawng, Pathian muko aw thawng cu a hung thang lai i Bawipa hrimhrim cu vancung khin a rung ṭum lai. Khrih zumh buin a rak thimi kha nunnak ah thawhter an si hmasa lai i cu caan i a nung rihmi kannih pawl cu khuadawm lakah khin Bawipa cu van i hung ton awkah pumh kan si dih lai. Cun Bawipa sinah cun zungzal in kan um lai. Cucaah pakhat le pakhat hi bia hin nan tha i nuamter cio u.*" (1Thes 4:16-18)

Hi biafang hna nih hin parousia –mah hi Bawi Jesuh Khrih zumtu mi hna caah pumpak in a rat thannak kha a chim duhmi a si. "Hi Baibal biafang lianngan 'ruah channak' kongah lung hrinhnak a um lo," tiah Dr. Griffith Thomas nih a tial. "*Hi hi hmuh rih lomi thil hna kha Pathian nih a kan pekmi zumhnak a si."*

Khrihfabu lamthlur pi Bawipa Jesuh a rak ratṭhan tiangah hi Biatak Thlarau cawn piaknak a si. Mah kong hi a tlawmbik ah voi 300, chimchungnak hna le bianabia hna le biakamnak hna in Biakam Thar cauk chungah kan hmuh. Bawipa Jesuh sunpar nak ding caah hi biatak ceunak hi Biathlam cauk nih a biapi bik in a chim. *"Amah le amah rait hawinak i aa hman nak thawngin sualnak kha a hloh khawh nakhnga chan vialte nih dongh nak an phak dengmang caan ah hin voi khat ah za lak in a hung lang. cun a hung langh ṭhan cu sualnak kongah si ti loin amah a hngakmi hna khamh awkah a si lai. (Heb 9:26-28)*

Lunglawm thanuamnak

"*Inn ngeitu kha zeitik i a kir lai nan hngalh lo caah ṭha tein hngak ko u. Zanlei ah a si kho, zanṭim ah a si kho, khuadei hlanah a si kho, nichuak ah a si kho. Duak tiah a rat sual ahcun i hngilh hluahmah in, in tanh hna hlah seh. Nan sin ka chimmi hi mi dihlak sin i ka chim a si: Hngilh loin hngak ko u," tiah a ti hna*." (Mark 13:35-37).

Thlarau lei ah hngilhnak kong hi Baibal nih voitam pi a phun phun in a chim, i hlauh i ralringte in um awkah a kan cawnpiak fawn. Samson ṭhawn nak thazang vialte zong kha ai hngilh kar ah an rak lak piak dih. Cun ngaknu mi hrut pa nga hna kong Mathai 25nak kan hmuh mi hna zong kha nupi ṭhi tlangval pa a rak rat ah khan an rak i hngilh.

Bawipa Jesuh rat ṭhannak kong he pehtlai in J.E.Fison nih mah ti hin a chim. "mah kong hi ziaza a rawh tertu si loin ziaza a ramh ter tu a si," tiah a ti. "*Nannih cu nan dihlak in ceunak mi nan si, chun mi nan si, zan mi kan si lo, muihnak mi zong kan si lo. Cucaah midang bantuk in kan i hngilh awk a si ti lo; kan i ṭhangh awk le lungfim tein kan um awk a si. Mi an i hngilh cu zan ah a si, mi zu an rit cu zan ah a si. Sihmanhsehlaw kannih cu chun mi kan si caah lung fim tein kan um awk a si. Zumhnak le dawtnak cu kan phaw ah kan i hruk awk a si i khamh kan i ruahchan nak cu luchin ah kan i chinh awk a si."* (1 Thes. 5:5-8).

Kan Bawipa a rat ṭhannak ceunak chungah thlacamnak ah ralring tein, zumhnak le thilṭha tuahnak in a khatmi le thawngṭha chimnak, kan rianṭuan nak ah lungtho tein kan um awk a si. "*A voi hnihnak ratnak kong cawnpiaknak nih*," tiah chanthar caṭialtu pakhat nih a ti, "thawng ṭha chimnak hi a herh tuk cang," tiah a chap chih fawn.

Hlanlio zumtu hmasa hna chan lio hmanh ah khan Bawipa rat ṭhannak kong nih thawngṭha bia an chim nak ah thazang tampi a rak pek hna. Mithiang Paul zong nih mah ti hin a tial. "*Nanmah cu zaangfah kan duh hna caah kha caan ah khan nan bia cu ka rak in theihpiak hna i Khamh kan duh hna caah kha ni ah khan ka rak in bawmh hna,*" (2Korin 6:2). A tlai tukcang timi caan kan phak hlanah hin thawngṭha bia chim le thlarau tlau tlain kan duh bikmi kan ruah bikmi si ko seh.

Midang khamh nak thawngtha an theih khawhnak hnga kan thiamnak, kan thazang le kan caan sungloi hna hi kan hman awk a si. Bawipa Jesuh hi a rat than hrimhrim lai caah Zumtu Khrihfa vialte hna nih thawngṭha bia kan chim cang awk a si. Jesuh cu mi vialte

khamhtu a si, tiah kan au pi cang awk a si.

Nun Thianhlimnak

1John 3:3 nak ah mah ti hin kan hmuh. "Khrih zohchih in, cu ruah channak a ngeimi paoh cu, Khrih kha a thian hlim bantukin thiang hlim tein a um ve awk a si," tiah a ti. A ngan pa hnihnak ah Lamkaltu John nih cu "amah he kan i pehtlaih awk a si", tiah a ti. Cun "*Asi, ka fale hna, amah chung ah cun um ko u, nan um ahcun amah a hung langh tikah ral ṭhatnak in nan khat lai i a rat Ni ah khan ningzak in i thuh nan herh lai lo*." (2:27-28), Bawipa Jesuh a rak rat than tikah ningzak lo te in kan um khawhnak hnga, zeidah kan tuah lai?

Lamkaltu John nih cun mah ti hin a kan cawnpiak than rih. "*Khrih zohchih in, cu ruahchannak a ngeimi paoh cu, Khrih kha a thianhlim bantukin thianghlim tein a um ve*". (1Jn.3:3) hi a rat ṭhannak cawnpiaknak ai ruahchanmi zumtu Khrihfa hna nih cun nun thianhlimnak kha an kawl lai, amah rian kha manh lo ngai in an tuan lai, "*Thil zeipaoh an tuahnak ah khan kan Khamhtu Pathian kha a thang an ṭhat nakhnga ṭha te le zumh awk tlak tein an tuah awk a si*." (Titas 2:10)

Nun thianhlim nak cu kan mah pum pak hrimhrim in kan i zuam i a si zia Lamkaltu John nih a kan cawnpiak. 2Timote 2:21nak zong zohchih fawn ding a si. Mah hi Pathian nih a tuah hrimhrim dingmi rian a si. Thiang Thlarau zong nih Khrih rat ṭhannak ding caah zumtu hna kha nun thianhlimnak a pek hna. "*Kannih caah hmai khuhnak puan kha a um ti lo caah kan dihlak in Bawipa sun parnak cu thlalang chung i kan mui a langh bang khin kan langhter; cuticun sung par chin lengmang in amah lo chin lengmang ah thlen kan si i cucu Thlarau a simi Bawipa rianṭuannak cu a si*." (2Korin 3:18)

Bawipa Jesuh Khrih rat ṭhannak kong kha kan thinlung chung ah kan chiah peng tikah nun thianhlimnak le nun can ziaza dawh hna kha a kan pek. Khrih rat ṭhannak kan zumhnak nih nun thianhlimnak cu a kan ngeihter bik ko.

Khrih Rat Ṭhannak A Nai Tuk Cang Caah

(In The Light Of Christ's Imminent Return)

By Fred D. Jarvis

Kan pawngkam le vawlei cung thil cangmi hna kan zoh tikah Bawipa Jesuh Khrih rat ṭhannak hi a nai tuk cang, timi hngalh khawh a si. Asinain a rat ṭhannak hi kan nih zumtu hna caah cu a liannganmi kan ruahchanmi a si. Kan Bawipa cu sunparnak he kutka hram ah a dir cang. "*Ram kaupi a uktu siangpahrang sunparnak cu na mit in na hmuh ṭhan lai."* (Isaiah 33:17) hi a tling dengmang cang. Kan rak zumh ka nak khan a rat thannak cu a nai tuk cang.

David Siangpahrang i Tabernacle cu a tlu cang nain atu Pathian nih a kan tlawn cang. "*Jentail mi kha an zawn a ruah hna ti cu a kan chimh cang i cu a langhnak cu anmah lakin amah min putu dingah mi aa thimmi hna hi a si. Cathiang chungah zei tindah a um tiah: Hi hnuah hin ka ra kir ṭhan lai i David inn a tlumi kha ka tun ṭhan lai. A rawhnak kha ka remh lai i ka sak ṭhan lai*. (Lam.15:13-16)

Bawipa Jesuh rat ṭhannak a nai tuk cang nak kong he pehtlai in hmelchunhnak tampi pek a si, mah hmel chunhnak hna hi tampi an tling cuahmah cang. Cu hna lakah nu le pa sualnak hi pakhat a si. *"Noah chan ah a rak si bantuk khan Mi Fapa chan zongah a si ve lai. Noah nih lawng chung ah a luh i buan chukcho kha a tlun i an thih dih ni tiang hrim hrim kha, an ei an ding an i ṭhi an i um ko. Lot chan i a rak si bantuk khan a si ve lai. An ei, an ding, an i caw an i zuarh, thlaici an cing, inn an sa. Lot cu Sodom in a chuah ni ah khan mei le kat cu vancung in a rung sur i a thah dih hna. Cuticun Mi Fapa a langh ni ah cun a si ve lai.* (Luk. 17:26-30).

"Sihmanhsehlaw midang vialte cu Pathian mithmuh ah miṭhalo an si dih i an ṭhat lonak cu khuazakip ah a karh." (Gen. 6:11). *"Bawipa nih mi nung cu khuazakip ah an ṭhat lo tuk hringhran*

le an lungchung cu ruahnak ṭhalo lawng lawng a khah kha a hmuh tikah," (Gen. 6:5).

Nu le nu sualnak hna le pa le sualnak ṭhit umhnak hna hi mi nih an cohlan te lai, timi hi aho nih dah an rak ruah bal? Mah sual palhnak nih hi atu kan chan ah hin zeidang vialte nakin a karh a rang cem mi a si.

Zumhnak A Hlawmi Hna Hi Hmelchunhnak Pakhat A Si

" Hmailei ah cun mi a cheu nih zumhnak kha an hlawt lai i lih a chimmi thlarau tu kha an bia an ngaih hna lai i khuachia cawnpiak nak kha an zulh lai, tiah Thlarau nih fiang tein a chim " (1 Tim. 4:1). *" Cawnpiaknak a hmaan mi kha mi nih an ngaih duh lo i anmah duhnak tu kha an zulh i anmah theih duhmi chimtu dingah cawnpiaktu an lak hna lai caan kha a phan lai. Biatak kha an kaltak lai i minung tuanbia tu kha ngaih an duh deuh lai. "* (2 Tim. 4:3-4). *"Cun nal profet tampi an chuak lai i mi tampi an hlen hna lai."* (Matt. 24:11).

Vawlei cungah sualpalhnak a karh chin lengmangmi zong hi hmelchunhnak an si. *" Ni hmanung bik kha an phak tikah harnak caan a si lai ti kha philh hlah. Mi cu anmah zawn lawng aa ruatmi, a hak a kaumi, aa porhlawmi le lung a puammi an si lai; an nu le an pa kha an zawmhtaih hna lai i an nawl an ngai duh hna lai lo; lawmh a hngal lomi le biaknak zei-hmanh i a rel lomi an si lai; zaangfahnak an ngei lai lo, mi zawn ruahnak an ngei lai lo, mi thangchiat duhmi an si lai, ruru-hranghrang in khua a sami an si lai i ṭih a nungmi an si lai; ṭhatnak kha an huat lai; hawi rawi a hmangmi an si lai, duhpaoh khuasa an si lai i por hlawtnak in an khat lai; Pathian nakin nuamh nak kha an duh deuh lai; "* (2 Tim. 3:1-5). *" Ṭhat lonak kha a karh tuk lai caah mi tampi cu an dawtnak kha a dai lai. "* (Matt. 24:12).

A Rat Ṭhannak Cu Timhlamh Cuahmah A Si Cang

"Amah a langh lai nak kha dawtnak in a hngak tu hna," (2Tim. 4:8) a rat thannak hmel chunhnak pakhat a si, tiah Baibal nih a kan chimh. "*cu a hung langh ṭhan cu sualnak kongah si ti loin amah a hngakmi hna khamh awkah a si lai*. (Heb. 9:28); "*Cucaah a sin i him tein a ummi kannih nih cun kan hmai i a kan chiah piakmi ruahchannak kha ralṭha ngaingai in fek tein kan i tlaih. Hi ruahchannak hi kan nunnak caah a fekmi le a ṭhawngmi thir cangai bantuk a si. Vancung biakinn puanzar kha lonh in chungchin hmunthiang ah khan kan ruahchannak cu a lut"* (Heb. 6:18-19). *"... hi vawlei cungah hin mah le mah aa uk khomi si awk le ding tein nun le Pathian ṭihzah in um kha a kan forh. A liannganmi kan Pathian le kan Khamh tu Khrih Jesuh sunpar nak kha a langh tikah kan i ruahchanmi cu a tling lai, cu a tlin lai Ni cu ngangngan ngaiin kan hngak ko"* (Titus 2:12-13); *"...Pakhat le pakhat hmun khat i i pumh lengmang kha ngol hlah u sih; a cheu nih cun ngol hmanh hna seh law, kannih cu i forh chin u sih, zei cahtiah Bawipa Ni cu a nai deuh chin leng mang ti kha kan hngalh caah i forh chin leng mang ko u sih."* (Heb. 10:25); *"Asi, ka fale hna, amah chungah cun um ko u, nan um ahcun amah a hung langh tikah ralṭhatnak in nan khat lai i a rat Ni ah khan ningzak in i thuh nan herh lai lo. "* (1 John 2:28).

Bawipa Jesuh Khrih rat ṭhannak kong hi thlarau tlau tlaihnak ding caah missionary rian kan ṭuannak le thawngṭha bia kan chimnak ah thihngamh in thazang a kan petu si hram ko seh.

"Sermi thil vialte hna caah Khrih si ko seh," timi kan mission rian ṭuannak caah tlangtar a si.Kan ngeihmi chawva hna hi thawngṭha chim nak caah si ko seh. Thawngṭha kan chim nak ah kan hmanmi phungphai vialte hna zong hi hmual ngei dih ko hna seh. Thawngṭha chimh awkah vawlei hi leiba kan bat. Khrih hi a rak rat dengmang caah kan rianṭuannak hna kan thlennawn ding an si cang. Atu lio kan nuncan le kan pekmi hna cungah Bawipa hi a lung a tling hnga maw? Hi vialte hna hi thlacamnak ah kan hlan kan ap hna awk an si.

Thlarau tlaumi hna caah zaangfahnak thinlung fak deuh in kan ngeih awk a si cang. Kan i pumh dan phunglam le ningcang hna zong hi an hlun tuk cang. Lamkaltu cauk chungin thawngṭha bia hna le Khrihfabu hruai ningcang hna hi kan lak awk a si cang. Pentecost Ni ṭhawnnak bantuk kha Khrihfabu nih a herh tuk cang.

Khrih ai dawhnak le a sunparnak hna he pehtlai in a thar in vision kan ngeih a herh. Thawngṭha bia chimnak rian hi a thar in tuan awkah Pathian nih a kan duh piak. Pathian rian hi zumh awktlak te in kan ṭuan awk a si, a rannak in kan ṭuan cang awk a si (2Chanrelnak 29:36). Ṭhanghnak revival hi ser khawhmi a si lo, thlacamnak lawng in a rak tlung dingmi a si.

Kan thlarau nun nak ah lum hrat lo, kik hrat loin kan umnak zong hi i ngaichih cang hna u si. Kan inn kan lo caah chawva ngeih chiah kan hman kan khon hna, a rian tuannak tu ah cun tlawmpalte lawng kan hmanmi kong zong ah hin Bawipa nih kan ngaithiam ko seh. Vawlei cung ramkip ah va kal u law, thawnṭha bia kha va chim u, timi rian nganpi hi biatak in kan ruat lai lo maw? Atu lio caan tihnung mi ah hin kan i ṭhangh khawhnak hnga Pathian nih kan inn pawngah bom van thla seh ti maw kan duh?

Kalvari tlang kan phak khawhnak ding caah lam a bimi te hi zul hna u si. Kan nunnak ah Bawipa he kan i tonnak sunparnak tlang cungah va kai ṭhan hna u si. Bawipa Jesuh a ra than deng mang cang caah Amah caah a ṭha bikmi tuah khawhnak i zuam hna u si. Bawipa nih kan thinlung hi tharchuah ko seh. Kan thinlung le kan ruahnak vialte hna zong hi thawngṭha bia chimnak hruai ko seh. Kan caah khamhnak man hi Bawipa Jesuh nih a kan pek piak. Thawngṭha bia chimnak mah man hi cham ve hna u si.

Bawipa Jesuh cu a rak ra zau lai. Hi bantuk chan ṭhalo lio ah hin nun thianhlimnak kan herh. Kan inn chungkhar, kan khua kan ram ah thawngṭha chim kho ding in kan i zuam a hau. Khan Khrihfa bu cion zong hi ṭhanghter hna u si law, thlarau tlaumi zong tlai cang hna u si.

Khrih Cu Bawi Luchin Vialte Chinh A Si

(Christ Crowned Lord Of All)

By Lois J. Stucky (1928 – 2014)

Biathlam 19:11-13nak ah Lamkaltu John nih a lianngan tukmi langhnak a hmuhnak kong kan hmuh. Cu langhnak ah cun Mi pakhat nih Rang rang a van i cit. Cu Rang rang a van i citmi pa a min ah, Zumhawktlak le A hmaanmi timi a si. "*Amah a min cu Pathian Bia tiah ti a si lai*," i cun "*Amah a lu cungah cun Bawi luchin tampi an um lai.*"

Mah Bawi luchin ai chinh mi pa cu Bawi Jesuh Khrih a si. Amah cu nawl ngeihnak le thawnnak vialte pek a simi pa a si Matthai 28:18. Amah cu vawlei cung miphun vialte le holh phun zakip a hmangmi hna caah Kalvari vailamtahnak cungah a thi mi a si (Biathlam 5:9) Amah cu "*An thahmi Tuufa kha, Lianhngannak le rumnak le fimnak le ṭhawnnak le upatnak le sunparnak le thang ṭhatnak hmuh awkah a tlakmi*" a si. (Biathlam 5:12) Hla phuahtu pa nih cun, "Bawi Bik cu chinhte u," tiah a ti. Sual palhnak pakhat hmanh a ngei lomi Pathian Tuufa No cu thangthat si ko seh. *Amah cu zungzal in zungzal tiang, thangthat awk a tlakmi a si* (Biathlam 5:13)

Siangpahrang vialte lakah Siangpahrang, Bawi vialte lakah Bawi nih a ngeihmi lianhngannak le sunparnak hna hi minung fimnak le thlauk nih a phak khawh lomi a si. Amah cu nun nemnak le toidornak he a khatmi Mi Khamhtu Bawi a si. Amah a zummi vialte hna nih daihnak le hnangamnak kha an hmuh. Sual palhnak he kan khah tikah le sual ngaihthiamnak duh ruangah lungrethei le chung si vang in kan um tikah kan thinlung chungah Amah cu a rak um. Kan sualnak ruangah Kalvari vailam tahnak cungah a thi i, a thisen sungloi bik a thletnak kong kha a kan chimh. Kan sualnak hna kha kan i ngaichih i kan phuan hna ah cun kan sualnak vialte cu ngaihthiam a si. (1John 1:9) Amah cu zaang fahnak he a khatmi a si. Sual palhnak ruangah thlahrunnak kan ngeih tikah kan thinlung chungah daihnak kha a van kan pek i, amah he hawikawmhnak kha a kan tuah piak. Zeitik hmanh ah kan hlaw hna lai lo, kan kaltak bal fawn hna lai lo, tiah bia a kan kamh fawn. Thihnak ṭihnak kha a kan lak piak i zumhnak thawngin zungzal nun

nak kan ngeihnak kong kha aamah khannak a kan pek (John 3:16)

Amah hmaiah khupbil in kan fuh tikah kan caah a velngeihnak le zangfahnak le ngaih thiamnak kong kha khuaruahhar in a kan tem ter lai. Mah tlukin a ṭhatnak le a vel ngeihnak hi zei bantuk he hmanh in tahchunh khawh a si lo. Kan mah nih kan hal khawhmi le kan ruah khawhmi lengpi tiangin kan caah Pathian nih a kan tuah piak a si lo maw? Amah nih nawl kha kan ngaih i, Amah nih tuah hna seh, ti a kan duh piakmi kha kan tuah tikah, Lianngan bik Siangpahrang nih kan nih cu hawi tiah a kan ti. Amah cu kan caah a nunnak a pemi le kan hawi tha bik a si (John 15:13-15)

A Thawnnak In A Kan Kilven

Kan nih cu Muihnak vialte kha Vailamtah nak cungah a teitu Teinak Bawi mi khamh tu a ngeitu kan si. (Kolosa 2:15). Kan nih cu kan mah ṭhawnnak le thazang kha ai bochanmi kan si bal lo. Asinain kan nih cu Khrih ah Pathian hmai ah cun thuh kan si. Atu chan caan tha lo lak in a kan kilvengtu a si. Toidornak le nawl ngaihnak thinlung put cu Pathian nih kan pe ko seh. Amah thawn nak cu kan i hngatchan tikah Amah nih kan kilveng ko seh. Cu tikah kan nunnak in a lianhngannak le a sun parnak cu kan langhter khawh lai. "khamhnak a phak hlantiang amah ṭhawnnak nih an huhphenh hna caah a si:, (1Pet. 1:5). "*a chiahmi thluachuah vanluhnak tampi cu co awkah kan i ruahchan. Cu thluachuahnak cu a thu a man kho lomi le a ziam kho lomi an si i Pathian nih vancung ah khin an chiahpiak hna."* (v. 4).

Khrihah kan sinak vialte hi fekte in i tlaih hna u si. "*Khika ah khan vancung uktu vialte hna le nawl ngeitu vialte hna le ṭhawnnak vialte hna le bawi vialte hna cungah Khrih cu uktu a si; hi vawlei le hmailei vawlei zongah khin Khrih cu ṭhawnnak a ngeimi bawi vialte cung bawi a si*." (Efesa 1:21). Khrih cu muihnak i a ṭhawnnak vialte teitu a si, cun kan nih zong nih Amah ah cun teinak kan ngei ve.

Lunglawmhnak

A RAT THANNAK THAWNGTHA BIA hi a caan hmante in kan chuah khawh lengmang caah Bawipa kan thangthat ko. Pathian Bia lawnglawng hi hnangamnak, ruahchannak le Thlarau thazang thawnnak a kan petu a si ko. Vawlei cungah pumpaluk nih caan thalo le chanchia hi a lamkip in a ton cuahmah taktak cang. Kan Bawpa Jesuh rat thannak a nai tuk cang, timi zong a kan hngalhter. Cu caah aho kan si zongah Bawipa Jesuh a zummi kan dihlak zumhtlak le sal thahnem kan si hna awk a si. Zumh awktlak lo sal hna kong Baibal cauk chungah tampi kan hmuh hna. Cu bantuk in zumh awktlak sal hna kong zong tampi kan hmuh hna. Zumh awktlak sal hna cu an Bawipa nih lawmman a pek hna tikah lawmhnak he an khat. Kan nih cio zong zumh awktlak sal si hna u si. "Bawipa rian teimak tein nan ṭuannak ah cun i manh lo ngaiin um zungzal ko u, Bawipa rian nan ṭuanmi cu alak a si bal lo ti kha nan hngalh." (1Korin 15:58). Bawipa nih nan dihlak thluachuahnak in pe ko hna seh.

Rev. Run Lian
P.O.Box -0145
Yangon, Tel: 09452112354